

sident en va prendre possessió. És un compromís polític ben clar. Però també he de dir una altra cosa. Les expectatives que es poden crear al voltant de la televisió, que poden ser-ne moltes, han de ser, també, expectatives racionals, raonables. Hi ha gent que ho està plantejant com el gran mannà, amb una gran creació de llocs de treball, com una mena de salvació nacional. Evidentment, la televisió no serà la salvació nacional. Podrà ser un element que dinamitze, en part, la indústria del vídeo, la indústria àudio-visual. I sí, es crearan moltes empreses, però, si no tenen prou iniciativa, es quedaran sense espai, perquè allò que no podem mantenir és un proteccionisme totalment fora de joc. Seria absurd plantejar una televisió valenciana absolutament proteccionista. Tenim un mercat davant i haurem de jugar amb els barems que ens marcarà.

D'altra banda, hi ha un punt ben important en tot el que estem comentant. I és, precisament, l'entusiasme, les possibilitats de participació que el projecte ha despertat en comarques amb sectors un poc reticents al procés integrador de l'autonomia valenciana. Evidentment, jugem amb una possibilitat vertebradora ben important en aquest cas.

—*¿El gabinet de la Presidència, el govern valencià, estan satisfets del treball que ha dut fins ara l'equip responsable del projecte, des de la Direcció General de Mitjans de Comunicació?*

—Em pense que sí que hi ha una gran satisfacció pel treball que ha realitzat l'equip encarregat de començar a dur avant el projecte, tenint en compte que és una iniciativa molt ambiciosa i que hi ha hagut moments baixos, per dir-ho d'alguna manera, durant els quals han seguit treballant amb la mateixa il·lusió.

—*Tot aquest projecte, però, ha suposat un oblit. RTVE continua duent una programació al País Valencià que no té res a veure amb la nostra realitat, sense una programació específica en segona cadena, amb un ús ridícul de la llengua del país...*

—Hi ha coses que acabes de comentar en les quals puc estar d'acord, però n'hi ha unes altres que no. Em pense, per exemple, que en la qüestió de l'idioma hem avançat, un poc, si es vol, però hi ha un avanç. Respecte a la qualitat de les emissions, s'ha avançat igualment, com també pel que fa a la descentralització de la informació, perquè ara hi ha equips a Alacant i Castelló. Evidentment, és poc, perquè tampoc no hi ha més possibilitats, pe-

Començament de les obres del Centre de la TVV.

rò... Clar, és un tema que compet a Televisió Espanyola, on ara hi ha un nou equip, amb el qual ja hem mantingut nombroses converses. I és aquí on hem de dirigir el nostre esforç. Ara, jo sóc partidari, a nivell d'inversions, de

centrar-nos totalment en la televisió valenciana.

—*¿Deixar a banda, per exemple, els convenis com els que la Generalitat va firmar fa temps amb Radio Cadena?*

—Exacte. □

CONSELLS ASSESSORS D'RTVE

Per un tercer canal, i autonòmic

Amb un funcionament quasi mutilat per les barreres que els va posar l'administració calvinista, els consells assessors de RTVE han dit ara prou i han plantejat les primeres exigències públiques a la nova direcció de Pilar Miró.

J. Castelló

La Llei 3/1984, de 6 de juny, creava i regulava el Consell Assessor de RTVE al País Valencià. Entre les competències que el nou Consell tenia encomanades hi havia formular recomanacions sobre les necessitats i la capacitat de la comunitat autònoma per aconseguir la «descentralització adequada» dels serveis de ràdio i televisió, elaborar la proposta d'un règim transitori de programació específica que RTVE hauria d'emetre en la comunitat autònoma per la segona cadena, d'acord amb la disposició transitòria sisena de l'Estatut d'Autonomia.

I, també, emetre el seu parer sobre el nomenament del delegat territorial d'RTVE al País Valencià, assessorar aquest delegat territorial sobre la proposta de programació específica i d'horari en ràdio i televisió, i sobre les activitats de l'Institut Oficial de Ràdio i Televisió al País Valencià, col·laborar en l'emissió d'espais institucionals...

Més de tres anys després, RTVE encara no ha triat el seu delegat territorial, indispensable perquè tota aquesta estructura funcione i, és clar, tampoc no s'ha enllestit una programació específica pel segon canal que faça de pont amb la futura programació de TVV, tal com el mateix Estatut d'Autonomia valencià indica. José

María Calvino excusà tothora aquestes mancances davant els mitjans de comunicació aduint «falta de pressupost».

Malgrat això, sense delegat territorial, sense programació específica, sense les raons que més podien justificar-ne l'existència, el Consell Assessor d'RTVE ha treballat, sobretot de cara a cobrir dos fronts: Emetre regularment informes sobre el funcionament de Ràdio Cadena, Radio Nacional i TVE, i confeccionar-ne una memòria anual. I, d'altra banda, preparar algun programa institucional en col·laboració amb RTVE.

Aquests dies s'ha fet pública la memòria anual de 1986/87. Entre les recomanacions que s'hi repleguen hi ha, repetida, la mateixa cançó que el Consell exposa en cada informe mensual: Cal una definició de la política territorial d'RTVE, l'ens públic RTVE hauria de coordinar-se amb el Consell Assessor per a temes que afecten els valencians, cal dotar de més pressupost el «centre regional» de TVE a València, infradotat en mitjans, cal augmentar la presència del valencià, especialment en els programes del centre de TVE, i hauria de tendir-se a un equilibri major entre les diverses comarques valencianes.

Són recomanacions que el Consell Assessor ha repetit reiteradament en cada informe, amb xifres minucioses, cada mes. I una nota que fa pensar. El 1984 els ingressos per publicitat des d'Aitana van ser de 151.117.200 pessetes. Per al 1986 l'aproximació estimada es xifra al voltant dels 1.200.000.000 milions, quasi deu voltes més, comptant amb els nous espais publicitaris que cada centre perifèric emet de nit. La descompensació amb les inversions d'RTVE en el centre de València no té ni possibilitat de contrast. A part el personal, no superarà els 50 milions.

Els dies 27 i 28 de març es van reunir els consells assessors d'Aragó, Cantàbria, Castella i Lleó, Catalunya, País Valencià, Euskadi, les Illes, Madrid, Navarra i Astúries, en el seu segon encontre estatal. En aquesta trobada van exigir d'RTVE un respecte a la pluralitat cultural, social, lingüística i política de l'estat; la potenciació dels «centres regionals»; la possibilitat de desconnectar el segon canal o de crear una altra cadena formada per l'emissió dels distints circuits territorials, i van denunciar els intents de marginar la funció dels consells assessors des d'RTVE; per a solucionar-ho, cal el nomenament urgent dels distints delegats territorials.

Lluís Torregrossa.

El pròxim dia 23 els presidents dels consells tenen una reunió amb la presidenta de l'ens, Pilar Miró, en la qual li seran lliurades aquestes conclusions. D'aquests i d'altres temes hem parlat amb Lluís Torregrossa, actual president del Consell Assessor al País Valencià.

—*En la Llei de Creació del Consell Assessor, en el mateix Estatut d'Autonomia, es parla d'una prioritat: Mentre no comence a funcionar TVV, RTVE oferiria una programació pròpia en el segon canal per al País Valencià. Després de tants anys, amb la TVV ja en marxa, això ni s'ha pactat ni s'ha aconseguit.*

—He de dir, en primer lloc, que jo ocupe la direcció del Consell Assessor de fa poc de temps. És un tema que he tractat ja inicialment amb el nou equip directiu d'RTVE, i que concretarem en una reunió que el pròxim dia 23 tindrem amb la directora de l'ens, Pilar Miró. El director de Centres Regionals, però, ja ha dit públicament que el centre de València seria un dels primers a rebre ajuda, a augmentar el pressupost.

—*Aquesta no era precisament la política de l'anterior equip, dirigit per José María Calviño, que pretenia que qualsevol nova inversió anàs a càrrec de les administracions autonòmiques, mitjançant pactes amb l'ens.*

—Per a mi, la Generalitat ha de potenciar la TVV, i és un tema que no em compet. Jo el que he fet és intentar que des de RTVE potencien el centre a València, una qüestió que han d'abordar ells.

—*El 1986 hi ha uns ingressos per publicitat des del País Valencià superiors als mil milions de pessetes, i unes despeses en producció, per part d'RTVE, ací, que no superen els cinquanta milions.*

—Aquests ingressos, però, no són només de l'hora i mitja d'Aitana, com

molta gent es pensa, sinó que arriben, també, d'uns moments de desconnexió durant la nit, moments que es podrien omplir amb publicitat des de Madrid.

—*Malgrat tot, la desproporció és bastant evident.*

—Això té una altra lectura. Aquest fet el que demostra és la viabilitat d'una televisió valenciana, perquè indica que hi ha un mercat publicitari...

—*I demostra, també, que RTVE té la cara molt dura.*

—(Riu.) Home, tant com la cara dura, no. Té la seua política, lògicament. Hi ha unes partides, uns pressupostos designats a cada cas concret, i han de cobrir un dèficit.

Aquestes recomanacions que conté la Memòria 85/86 del Consell Assessor, ¿a qui van dirigides?

—Obligatòriament, al Consell d'Administració de TVE, a la directora de l'ens, i, també, és clar, a la Generalitat valenciana.

—*Crec que és bastant públic que la direcció de TVE a València, encara que siga dins els seus propis mitjans, no en fa el més mínim cas.*

—Jo tinc un tracte cordial, d'una manera extraoficial, amb Amadeu Fabregat. Hem tingut distintes col·laboracions i, pel que fa al tema de la llengua, els hem organitzat uns cursos per als treballadors del centre.

—*Però, curiosament, en el seu informe diuen que, comparada a la dels treballadors de Ràdio Cadena i de Radio Nacional, l'assistència de personal del centre de TVE ha estat mínima. Això assenyala una greu falta d'interès...*

—La veritat és que en vénen molt pocs, sí. Tenim prou gent de Ràdio Cadena, alguns de Radio Nacional, però, de TVE, en vénen molt pocs. És un dèficit, el de la llengua, que nosaltres assenyalen en cada informe. M'imagino que el senyor Amadeu Fabregat tindrà la seua opinió sobre el tema, i sabrà amb quins mitjans compta.

—*Queda pendent, també, el nomenament d'un delegat de l'ens al País Valencià.*

—L'anterior equip argüia problemes de pressupost. I això és el que dèiem abans, necessitem un representant ací per no haver d'esperar sempre les reunions de Madrid. I em fa la impressió que és un dels temes que primer es desbloquejaran.

—*S'avança molt poc, a nivell de rumor, de contacte extraoficial...*

—Sí, però pensa que ara s'ha avançat quasi més en sis mesos que durant molts anys. Hi ha una disposició diferent, més amable, en el seu equip, que dirigeix Pilar Miró. Sembla que les coses estan començant a obrir-se. □